

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 1 av 16

Artikkel 1. KONKURRANSEUTSTILLINGER

I samsvar med artikkel 1.4 i FIPs generelle reglement for bedømming av motiveksponat på FIP-utstillinger (GREV), er spesialreglementet (tekst i kursiv) utviklet for å supplere disse prinsippene med hensyn til motiveksponat.

Disse retningslinjene er utstedt av FIPs motivkommisjon for å gi praktiske råd om hvordan man bruker GREV og spesialreglementet for evaluering av motiveksponat (SREV), som ble godkjent av den 54. FIP-kongressen i 1985 i Roma (Revidert på den 61. FIP-kongressen i 1992 i Granada og i Jakarta 2022).

Retningslinjene er utviklet for å hjelpe utstillere i arbeidet med å utvikle sitt eksponat og dommerne i evalueringen av motiveksponat. De er ment å gi veiledning om hovedsakelig:

1. Definisjonen av anvendbart filatelistisk materiale som skal brukes
2. Prinsippene for oppbygging av et eksponat, og
3. Bedømmelseskriteriene for motiveksponat.

Artikkel 2. KONKURRANSE-EKSPONAT

Et motiveksponat utvikler et tema i henhold til en plan, som definert under 3.2.1, som viser tematisk og filatelistisk kunnskap gjennom de viste objektene.

Slik kunnskap bør resultere i best mulig utvelgelse og organisering av materialet og nøyaktigheten av den relevante tematiske og filatelistiske teksten.

Artikkel 3. PRINSIPPER FOR OPPBYGGING AV EKSPONAT

Et motiveksponat bruker det bredeste spekteret av passende postalt filatelistisk materiale (ref. GREV Art 3.2).

3.1. Definisjon av anvendbart filatelistisk materiale

Et motiveksponat bruker det bredeste spekteret av passende postalt filatelistisk materiale (ref. GREV Art 3.2.) Anvendbart postalt filatelistisk materiale er det som, med tanke på forsendelse av post eller annen postal kommunikasjon, er utgitt, planlagt for utgivelse eller fremstilt under forberedelse til utgivelse, brukt eller behandlet som gyldig for porto av statlige, lokale eller private byråer, eller av annen behørig oppnevnt eller bemyndiget myndighet.

Konvolutter og andre typer post har vanligvis flere kjennetegn: frimerker, poststempler, etiketter og påtegninger som indikerer den spesielle behandlingen av denne forsendelsen, og noen ganger indikasjoner på portoprivilegier. Dette er elementer av postal opprinnelse og/eller betydning, og som kan brukes til tematisk behandling. Andre påtegninger på samme forsendelse, slik som avsenders navn og adresseinformasjon, dekorative påtegninger eller illustrasjoner på konvolutten / kortet, meldingen og andre deler av forsendelsens innhold, er ikke-postale (= private) elementer som ikke kan brukes til tematisk behandling.

Dette skillet mellom postale elementer og private elementer (kanskje på samme forsendelse som er postbehandlet) er den eneste regelen for å definere anvendbart filatelistisk materiale i motivfilateli.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 2 av 16

Derfor er det grunnleggende å forstå hva som menes med "postalt filatelistisk materiale" i motivfilateli, i motsetning til sosial filateli og åpen klasse som begge tillater at de private elementene i en forsendelse kan brukes i behandlingen.

Alle andre henvisninger i denne delen av retningslinjene er forklaringer av denne regelen. De viser det typiske utvalget av postalt filatelistisk materiale som det forekommer i de ledende motiveksponatene og gir noen advarsler i de tilfellene der utstillere prøver å strekke definisjonen av anvendbart materiale. Følgende liste viser det meget brede spekteret av materiale som er egnet for tematisk utvikling, gitt at den tematiske behandlingen refererer til de nevnte elementene av postal opprinnelse og/eller betydning.

Typer materiale:

- Postale verditegn (frimerker, frimerkehefter, helpost, frankeringsavtrykk, datagenerert porto f.eks. FRAMA-etiketter, SmartStamps etc.)
- Endringer gjort på postale verditegn (f.eks. overtrykk, tilleggsavgifter, og gjennomhullinger, som "perfins"). Likevel skal endrede objekter ikke brukes dersom endringen tar fokus bort fra det opprinnelige temaet (for eksempel ved å gjøre det usynlig), da kan det kun anvendes for de(t) temaet som har med endringen å gjøre.
- Postale stempler (vanlige, reklame-, sær- og andre spesialstempler)
- Frimerker, stempler, markeringer og/eller kort som indikerer et portoprivilegium (f.eks. for myndigheter, militære)
- Andre objekt som er anvendt for postbefordring, for eksempel rek-etiketter, postrute-etiketter og merkinger, tilleggsetiketter eller kjennetegn (f.eks. sensur, desinfeksjon, krasjpost), postutdelingslister/sedler, svarkuponger, speditørstempler, spor av postautomatisering og etiketter, osv. Der det er mulig, bør disse elementene vises på relevante dokumenter.
- Objekter planlagt for utgivelse, eller fremstilt som forberedelse til en utgave, for eksempel skisser, essays og prøvetrykk.
- Varianter og feiltrykk
- Stempelmerker. Disse tillates så lenge de er postalt anvendt eller har postal gyldighet. Stempelmerker for fiskale formål godtas i særskilte tilfeller, når de er den eneste måte å beskrive et vesentlig tematisk poeng på.

Tidsramme

Postalt materiale fra før frimerketiden via den klassiske periode og frem til i dag.

Postal funksjon

- Vanlige forsendelser fra normal postbefordring, inkludert
 - (portofri) tjeneste- og militærpost (inkludert Airgraphs og V-mail)
 - sjøpost
 - jernbanepost av enhver type
 - luftpost av enhver type
 - krigsfange- og konsentrasjonsleirpost
 - småpakker, pakkepost og fraktpost.
- Postale betalingstjenester
- Privatpost, autorisert eller tolerert av offentlige myndigheter, eller i virksomhet ved fravær av offisiell posttjeneste.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 3 av 16

- Annen postbehandling, inkludert
 - pneumatisk post
 - telegrammer
 - elektronisk post (dvs. melding sendt elektronisk til et postkontor hvor den skrives ut og leveres til en adressat)
 - andre lignende former for posttjenester

Grensemateriell

Mangfoldet av posttjenester og bestemmelser i ulike land og deres endring over tid gjør det umulig å sette opp en fortegnelse som omfatter alle tenkelige situasjoner. Noen objekt stemmer bare til dels i de gitte definisjoner av anvendbart og ikke anvendbart materiale. Slike objekt bør derfor som prinsipp kun anvendes dersom intet annet materiale eksisterer for å illustrere en bestemt tematisk detalj. Om slikt grensemateriell anvendes i et eksponat, bør de alltid støttes av en *grundig filatelistisk begrunnelse*.

Objekt som tilhører den spesielle filatelistiske kultur i et bestemt land eller område, kan tolereres så lenge det er berettiget og deres antall står i et rimelig forhold til eksponatets grad av behandling.

Juryen skal vurdere grensemateriale først og fremst med hensyn til dets tematiske betydning, slik at det aldri bør vises utelukkende for sin sjeldenhet.

Upassende materiale

Følgende objekter og informasjonen som er gjort tilgjengelig av dem, bør ikke brukes til tematisk utvikling:

A)

- fantasiutgivelser fra ikke-eksisterende postale områder
- utgaver fra eksilregjeringer
- utgaver fra organisasjoner uten posttjenester
- misbrukende, ulovlige og uønskede utgaver, som definert av UPU og FIP filatelistiske kongress fra 1976 (og tilgjengelig på nettstedet til FIP Fight against forgeries commission)
- bildepostkort, med mindre de er helpost produsert av en postal myndighet.
- private påtrykk eller påtegninger på militære postkort og brevkort (f.eks. feltpost), med mindre de er akseptert eller autorisert av postmyndighetene som innrømmet portoprivilegiet uten andre offisielle markeringer.

B)

- private tilleggs-stempler og oblater brukt av en avsender eller en leverandør før objektet er postlagt.
- private påtrykk på helpost
- administrative påtegninger (ikke postale), som ikke viser noen portoprivilegier
- private dekorasjoner og dekorative overtrykk på konvolutter og kort
- private vignetter (reklameetiketter), uansett formålet med bruken.

Aspekter av kategori "B" er vanligvis deler av forsendelser som bærer postale elementer som frimerker og poststempler. Dette er imidlertid de typiske "private elementene" i slike forsendelser som vanligvis ikke kan benyttes i tematisk behandling, som forklart ovenfor.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 4 av 16

I unntakstilfeller (se også 3.2.2), hvor det ikke finnes postalt filatelistisk materiale for viktige sider ved temaet, kan postene under B) betraktes som akseptable elementer så lenge de tilfører en betydelig tematisk forbindelse og støttes av en grundig filatelistisk begrunnelse.

Tematisk informasjon

Hvert enkelt objekt må være knyttet til det valgte temaet og presentere sin tematiske informasjon på den klareste og mest effektive måten.

Den tematiske informasjonen som brukes til å illustrere temaet eller, bedre, fortelle en historie i et motiveksponat, er avledet:

- direkte fra
 - formålet med utgaven (eller bruken)
 - utformingen av objektet,
- indirekte som
 - et resultat av en dypere analyse av objektet som muliggjør bruk av elementer som ved første øyekast ikke viser noen sammenheng med temaet.

Dermed kan den tematiske informasjonen hentes fra:

- Formålet med utgaven:
 - de som følger endringer i politiske situasjoner
 - de som dokumenterer en bestemt periode
 - utformingen av objektet, sammen med alt som er avbildet eller skrevet på et frimerke, helpost, poststempel eller annet anvendbart postalt materiale.
 - teksten, den kunstneriske stilen og lignende
 - materialet som objektet er trykt på, f.eks. papir med silkestråder eller seddelpapir, krigskart
 - utformingen av vannmerket
 - sikkerhetsperforeringer (perfins)
 - tekst eller illustrasjon i marginaler, mellomruter (gutter), anheng (tabs), omslag og innheftede ark i hefter osv.
 - postale funksjoner som har en tematisk betydning (f.eks. jernbane, telegraf, avisporto, tjenestehelpost, brevduepost)

Den tematiske informasjonen beskrevet ovenfor, må:

- stamme fra den postale organisasjonen, eller
- være fremstilt eller ført ut på markedet av den postale organisasjonen, eller
 - (for eksempel reklamevedheng, beskrivelser i marginaler, illustrasjoner på helpost)
- være godkjent av en postal organisasjon
 - (for eksempel helpost på privat bestilling)

Tiltrykk eller påtrykk som er tilføyd på privat initiativ etter at objektet er solgt, oppfyller ikke dette kravet.

Vanlige stedsstempler kan brukes i tilfeller

- der stedsnavnet har en spesiell betydning, eller
- angir årsaken til stedets eksistens.
- Alternativt må de inneholde relevant tematisk informasjon (f.eks. reklametekst, illustrasjon), i tillegg til dataene om sted og/eller dato.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 5 av 16

Et poststempel, selv om det er prefrim-perioden, kan ikke benyttes for å dokumentere fødestedet til en person.

Stempeldato og -sted, når det er relatert til en spesiell hendelse, som skjedde på samme dato og sted, er bare relevant hvis

- andre tematiske elementer bidrar til å illustrere temaet, eller
- det har en bestemt tematisk betydning fra et posthistorisk synspunkt; i sistnevnte tilfelle bør den bare brukes når den refererer til en viktig detalj i temaet.

Avsender- og adressatopplysninger representerer ubetydelig informasjon, med mindre

- forsendelsen viser et spesielt portoprivilegium (f.eks. delvis eller hel portofrihet) som følge av avsenders eller mottakers stilling, stand eller status (f.eks. militær, myndighets- eller annen offisiell post). Kjennetegn for redusert (eller fri) porto, tjenestestempler, eller tilsvarende merking av postruten gir tilstrekkelig bevis.
- I noen tilfeller kan avsender- og/eller adressatopplysninger være nyttige som utfyllende tematisk informasjon, i kombinasjon med dokumentets postale bestanddeler.

3.2. Tematisk behandling

Behandlingen av et motiveksponat omfatter eksponatets oppbygging (tittel og plan) og utarbeidelsen av hvert punkt i denne strukturen (utvikling).

Et motiveksponat viser temaet som er valgt av utstilleren, eller bedre, forteller en historie relatert til dette temaet. Temaet eller historien presenteres i den tematiske teksten og illustreres med passende filatelistisk materiale (se Artikkel 1).

I motivfilateli representerer planen konseptet, slik det er definert av GREV. Tittel og plan og Utvikling er to sider av en sammenvevd prosess, basert på personlig studie og forskning fra samlerens side når det gjelder både tema og materiale:

- dypere kunnskap om temaet gjør det mulig å øke antall fakta og detaljer i historien og å finne frem til nytt materiale for å illustrere dem.
- bedre kunnskap om materialet gjør at man kan finne nye objekter, som ofte må begrunnes gjennom videre studier av temaet, noe som kan resultere i en mer utførlig plan.

Sidene i et eksponat bør vise det valgte temaet slik det presenteres av tittelen og mer detaljert i planen. Det vil si at viktige deler av det valgte temaet ikke må utelates.

Nytenking (innovasjon) er utstillers personlige tilnærming, og fremhever resultatene av evnen til å skape en interessant historie og illustrere den med det beste materialet som er tilgjengelig.

3.2.1. Tittel og plan

Tittelen, eventuelt med undertittel, definerer omfanget av eksponatet. Tittelen og planen representerer en meningsfull enhet og gjenspeiler de spesifikke kjennetegn til det valgte temaet. Følgelig gir ulike titler ulike planer.

Tittelen representerer syntesen av eksponatet. Derfor må tittelen og innholdet på sidene samsvare, og rekkefølgen av de filatelistiske elementene som er montert på sidene bør gi de fulle detaljene i historien som er underforstått av tittelen. Å lage kreative titler for å gjøre eksponatet mer attraktivt kan være villedende hvis de avviker fra planen og dens utvikling på sidene.

Planen definerer strukturen til eksponatet og dets underavdelinger og dekker alle viktige aspekter som er relevante for tittelen. Den bør være helt strukturert i henhold til tematiske kriterier.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 6 av 16

Rekkefølgen på hovedkapitlene og deres underinndeling bør vise utviklingen av planen i stedet for å liste opp hovedpunktene.

Planen bør, så langt det lar seg gjøre, presentere hovedtrekkene av historien som er fortalt i eksponatet. Det bør ikke være en ren liste (f.eks. leksikon-tilnærming). Planen gir en klar og lettfattelig innsikt i alle viktige sider av temaet. Den kan:

- velges fritt for å detaljere alle hovedaspektene ved et tema eller en idé, eller
- utledes naturlig av temaet.

Planens struktur kan være:

- en tidsrelatert inndeling (historisk, utviklingsmessig), eller
- emnerelaterte kriterier (vitenskapelig, systematisk, organisatorisk, økonomisk, etc.), eller
- følge andre kriterier. F.eks. når det gjelder temaer knyttet til organisasjoner og institusjoner (f.eks. Røde Kors, Folkeforbundet, Europarådet), repeterende hendelser (f.eks. Frimerkets dag, olympiske leker), deles videre opp basert på
 - sin struktur,
 - deres type organisasjon
 - individuelle hendelser som følger tematisk tids- eller stedsrelaterte kriterier.

Temaer utviklet innenfor organisatoriske eller kronologiske rammer bør tydelig vise den historiske bakgrunn, mål, oppgaver, resultater og effekter av slike organisasjoners eller arrangementers virksomhet.

Planen består kun av tematiske inndelinger og underinndelinger, uten generiske kapitler (f.eks. "Diverse", "Vedlegg"). Underinndelinger etter utgivelsesdato, utgivelsesland, type materiale (f.eks. "frankeringsavtrykk", "helpost") eller utgivelsesformål (f.eks. "Jubileer") bør unngås. Slike objekter brukes best i henhold til deres tematiske informasjon. Det samme gjelder spesielle filatelistiske studier (ref.: 3.2.3).

Planen er ment å presentere innholdet av eksponatet i en logisk rekkefølge av kapitler (og underkapitler) som tillater studiet av hele eksponatet uten forstyrrende pauser mellom de ulike kapitlene. Ideelt sett har begynnelsen av det følgende kapitlet en logisk kobling med det foregående. Dette bidrar til å skape en interessant historie i stedet for en usammenhengende "innholdsliste". Det beste er når kapitlene (og underkapitlene) selv er strukturert som en historie.

En effektiv plan dekker det største omfanget som omfattes av tittelen. I denne forbindelse, med mindre det er spesifikt angitt i tittelen, bør planen ikke begrenses av tid eller geografi, så langt det valgte temaet tillater det.

De ulike kapitlene bør ha en god balanse, i henhold til deres relative tematiske vekt innenfor rammen av temaet som definert av tittelen i stedet for av mengden materiale som er tilgjengelig.

En innovativ plan anses som en forutsetning for nyskaping i utviklingen.

Plansiden

Tittelen og planen må presenteres på en side i begynnelsen av eksponatet, skrevet på et av de offisielle FIP-språkene.

På plansiden er alle større underinndelinger av planen, eller deler av den fortalte historien beskrevet; finere og mer detaljerte inndelinger presenteres i prinsippet bare på de enkelte sidene. Planen kan ikke erstattes av en litterær beskrivelse eller av en generell innledende uttalelse.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 7 av 16

En gjennomarbeidet og strukturert planside vil sikre at publikum og jurymedlemmene ikke trenger å "rekonstruere" planen ved å gå gjennom sidene i eksponatet. De åpenbare vanskelighetene forårsaket av å måtte gjøre det, kan gjenspeiles i forståelsen og bedømmelsen av eksponatet.

En numerisk klassifisering (f.eks. desimal, bokstavsystem) anbefales, siden det bidrar til å gjøre eksponatet lettere å forstå. Det bør begrenses til en hovedoppdeling av planen. Erfaring har vist at et system med to/tre sifre/bokstaver er tilstrekkelig.

I tillegg til plansiden kan en innledende tittelside fremheve temaet.

De offisielle FIP-språkene der tittelen, planen og enhver annen innledende tekst må være presentert, er engelsk, fransk, tysk, russisk og spansk.

3.2.2. Utvikling

Utvikling innebærer å utdype temaet grundig, med sikte på å oppnå en ordning av materialet som er fullt i samsvar med planen.

Analysen av både tema og det anvendelige materialet, basert på grundig tematisk og filatelistisk kunnskap, er en forutsetning for den best mulige tematiske utviklingen. Dette muliggjør gode valg av hvert objekt og hvordan dette er plassert og benyttet i eksponatet, samt en tilhørende beskrivelse av objektet. Dette er nødvendig for å sikre en riktig forståelse av sammenhengen mellom objektet og temaet.

Dette vises ved:

- utvelgelse av de best egnede objekter for hver tematisk detalj som beskrives
- balansert utnyttelse av objektene i henhold til betydningen av de tematiske detaljene de støtter. Antall filatelistiske elementer tilgjengelig for samme detalj bør ikke være grunnlaget for valget av dem.
- det nøyaktige tematiske arrangementet av elementene som vises på samme side i henhold til sekvensen av "historien". Den riktige sekvensen har prioritet over det beste utseendet på siden.

Derfor er innordningen av filatelistiske objekter i henhold til en viss detalj en nødvendig, men ikke tilstrekkelig betingelse for å oppnå en høy grad av utdypning.

Den tematiske teksten

Den tematiske teksten sikrer de nødvendige tematiske koblingene og gir tematiske detaljer når det er nødvendig. Den:

- illustrerer den logiske sekvensen av utviklingen, ved å koble sammen objektene som vises. En god kobling er effektiv og kortfattet, uten unødvendig informasjon. Dette krever at teksten er flytende nok til å vise tråden i utviklingen.
- forklarer den tematiske berettigelsen til et objekt, om nødvendig (Ref. 3.3 nedenfor)
- gir passende informasjon om tematiske detaljer om frimerker og dokumenter.

Enhver tematisk forklaring må være nært knyttet til materialet som vises, og ethvert gitt utsagn må støttes av tematisk hensiktsmessige filatelistiske objekt, ellers svekker det den tematiske utviklingen.

Selv om FIP-språk ikke er obligatoriske for tematisk og filatelistisk tekst, anbefales utstillere som har til hensikt å vise ofte på internasjonale utstillinger, på det sterkeste å presentere sitt eksponat på et av disse språkene, for å hjelpe til med forståelsen av sitt arbeid (Ref. GREV 3.3).

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 8 av 16

3.2.3. Nyskaping

Nyskaping (innovasjon) vises ved:

- *introduksjon av nye temaer, eller*
- *nye aspekter ved et etablert eller kjent tema, eller*
- *nye tilnærminger til kjente temaer, eller*
- *ny anvendelse av materiale.*

Nyskaping kan referere til alle komponenter i Behandling. Eksponatet skal vise utstillers personlige kreative arbeid, og fremheve resultatene av evnen til nyskaping. Dette krever personlig innsats ved studier, forskning og fantasi og kan ikke oppnås ved enkel kopiering av eksisterende arbeider. Utstillere kan dra nytte av alle tilgjengelige kilder om emnet (f.eks. tematisk og filatelistisk litteratur samt andre samlinger) for å føre sin forskning fremover.

3.3. Vilkår for det filatelistiske materialet

Materialet som vises, bør være helt i samsvar med det valgte emnet. Utvalget bør vise utstillers forståelse for hva som er tilgjengelig i forhold til sitt valgte emne. Det bør også omfatte hele spekteret av relevant filatelistisk materiale av høyeste tilgjengelige kvalitet (GREV, art. 3.4).

Sammenhengen mellom det filatelistiske materialet og temaet må tydelig vises, når det ikke er åpenbart.

En kort tematisk beskrivelse er nødvendig når sammenhengen mellom elementet og temaet ikke er selvforklarende. Elementer uten en dokumentert tilknytning til temaet bør utelukkes.

Ved utvelgelse av anvendbart materiale til eksponatet, skal preferanse og større betydning gis til:

- typer objekter som er hjørnesteinen i filateli (dvs. frimerker, helpost, kanselleringer og poststempler) i motsetning til objekter med lavere betydning, selv om deres utgivelse eller bruk er behørig godkjent av posten
- utgaver som har informasjon der innholdet har en direkte tilknytning til utstederlandet fra en politisk, historisk, kulturelt, økonomisk og/eller lignende standpunkt. Unngå spekulative utgaver, som utnytter "motetrender" i motivfilateli (disse tvilsomme elementene bør i prinsippet være helt utelukket), med spesiell henvisning til utgaver som ikke følger UPU's etiske regler
- normalutgaver, i motsetning til utaggede parallellutgaver (frimerker og souvenirark)
- ekte stemplede objekter fremfor ordrestemplede
- ekte brukt forretningspost med relevante kanselleringer, i motsetning til bare souvenir-dokumenter og lignende objekter som er fremstilt for samlerformål, for eksempel dekorerte FDC-er (også når de ble utgitt av postverk) og maksimumskort
- ekte postgatte forsendelser med korrekt porto og relevante tematiske stempler, i motsetning til ordrestempler, ofte med underbetalt porto, eller enda verre, stempler på frimerkeløse konvolutter ("blanke kanselleringer") med mindre det er portofrie forsendelser
- forsendelser med individuelle varierende adressater, i motsetning til konvolutter og kort mottatt av samme adressat som følge av et abonnement
- korrekt porto, gjerne som frankering med flere eksemplarer av et tematisk viktig frimerke, framfor overfrankerte sendinger (for eksempel hele serier)
- frankeringsavtrykk med korrekt porto, i motsetning til «000» avtrykk, med mindre sistnevnte er et "specimen" eller det har en berettiget postal begrunnelse.

Unntak fra de ovenstående kriterier skal klart begrunnes.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 9 av 16

Relativ sjeldenhet eller uvanlige kjennetegn for prøvetrykk, varianter og lignende objekt, kan øke den filatelistiske kvaliteten på eksponatet. Vanlige varianter (som mindre fargenyanser) er betydningsløse og virker heller negativt for den tematiske utviklingen. Dersom en variant ikke viser en klar sammenheng med temaet, bør også normaleksempelret viser som referanse.

Vanlige frimerker og dokumenter er anvendbare dersom de utgjør den beste måten å vise viktige tematiske detaljer på.

Bruk av maksimumskort bør begrenses til et fåtall vesentlige objekt, i hovedsak for å fremheve tematisk informasjon som er for smått til å sees tydelig på frimerket. Utover kravene om overensstemmelse mellom bilde, stempel og dato slik det er definert i reglementet for Maksimafili, bør slike objekt også ha et stempel som hører til temaet.

Bruk av stempelmerker for fiskale formål bør begrenses til et fåtall vesentlige objekt, og hovedsakelig for å fremheve tematisk informasjon i helt vesentlige punkter i behandlingen som ikke kan dekkes av andre objekter. Slike objekt må klart begrunnes.

Filatelistiske studier.

Postale objekter og dokumenter kan vise et stort antall filatelistiske varianter. Dersom dette materialet er av både tematisk og filatelistisk betydning, da er en kortfattet og vel balansert filatelistisk studie å anbefale, slik at materialet kan bli vist på en passende måte.

En filatelistisk studie bør på et systematisk vis følge kriteriene for tradisjonell filateli (utviklingen av objektet, varianter), posthistorie (bruk, postruter, postbehandling, stempler) eller en annen filatelistisk klasse. En filatelistisk studie kan utnytte alle tilgjengelige kilder for videre personlig forskning. Det er viktig at eksponatets balanse beholdes, målet ved studien er ikke fullstendighet, men en presentasjon av de viktigste filatelistiske særegenhetene. Omfanget av studien bør stå i forhold til eksponatets grad av spesialisering.

Om en filatelistisk studie inkluderes i eksponatet, må den gli inn i behandlingen slik at den ikke forstyrrer den "røde tråden". Den tematiske teksten må fortsette parallelt med studien, slik at det ikke blir forstyrrende avbrudd.

Filatelistisk tekst

En kort forklaring kreves bare når materialet ikke er selvforklarende eller det er behov for å illustrere spesiell forskning. En filatelistisk tekst kan brukes når objektets spesielle filatelistiske egenskaper ikke er lett å oppdage, for å dokumentere bruken av fiskalmerker, eller for å presentere en filatelistisk studie. Overdrevne beskrivelser lik de som finnes i auksjonskataloger, er upassende.

3.4. Presentasjon

Presentasjonen og den tilhørende teksten i eksponatet bør være enkel, smakfull og velbalansert. Det bør bidra med informasjon ut over det som er gitt av materialet og vise nivået på forståelse av emnet og den personlige forskningen til utstilleren (GREV Art. 3.4).

Se Art. 4.4 for tips om hvordan dette kriteriet vurderes.

3.5. En-rammes eksponat

Et en-rammes eksponat i motivfilateli er ment å være et eksponat med et svært begrenset tema som passer inn i én ramme. Hvis et tema kan vises i mer enn én ramme, er det ikke egnet som tema for et en-rammes eksponat.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 10 av 16

Et utvalg av objekter fra et eksponat med flere rammer kan bare være egnet hvis utvalget helt kan behandle et naturlig undertema for eksponatet innenfor én ramme. Et utdrag av et fler-rammes eksponat som viser bare de beste elementene fra dette eksponatet er ikke egnet som et en-rammes eksponat.

Artikkel 4. REGLER FOR BEDØMMELSE AV EKSPONATET

De generelle kriteriene, som angitt i GREV Art. 4, er tilpasset motivklassens særegenheter.

Dommerne i motivklassen må fylle ut et evalueringsskjema for å oppnå en grundig, objektiv og konsistent bedømmelse.

For å sikre en konsistent bedømmelse er det innenfor alle følgende evalueringskriterier bortsett fra presentasjon et skille mellom grunnleggende krav og prestasjoner.

Grunnleggende krav. Når alle er oppfylt tildeles en poengsum som tilsvarer 80% av maksimum. Når noen av dem ikke er oppfylt, oppstår en feil og 80%-poengsummen reduseres tilsvarende.

Prestasjoner. Disse kravene er gradvise mål på veien for å gjøre eksponatet fremragende. De er verdt >80% av maksimumet, og oppfyllelsen av dem alle innebærer toppscore.

4.1. Tematisk behandling

Behandling vil bli evaluert i henhold til tittelen og planen, utviklingen og innovasjonen som vises i eksponatet. Behandling er presentasjonen av historien for det valgte temaet og dets utvikling gjennom sidene, begge viser en nyskapende tilnærming.

Ved vurdering av behandling ser dommerne etter:

- En logisk utvikling som er lett å følge
- En klar og konsis teksting
- Et balansert eksponat for temaet som er valgt
- I hvilken grad planen forteller en historie

De vil kontrollere at eksponatet:

- Gjenspeiler temaet som tittelen antyder
- Er utviklet i samsvar med planen
- Har nye aspekter og nye tilnærminger til kjente temaer

4.1.1. Tittel og plan

Tittelen og planen vil bli vurdert med tanke på:

- *sammenheng mellom planen og tittelen*
- *tilstedeværelse av plansiden*
- *tilstrekkelighet av plansiden*
- *riktig, logisk og balansert struktur (kapitler og underkapitler)*
- *at eksponatet dekker alle viktige aspekter som er nødvendige for å utvikle temaet.*

Tittelen definerer det overordnede konseptet, som deretter er strukturert gjennom planen. Uoverensstemmelser mellom tittelen og planen indikerer enten en utilstrekkelig sammenheng i planen eller feil valg av tittel eller en upassende syntese av strukturen i den valgte tittelen.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 11 av 16

Plansiden, som gir et innblikk i temaet, må vises i begynnelsen av eksponatet. En manglende plan vil automatisk resultere i tap av tre poeng.

Kravene til en korrekt, logisk og balansert strukturering i hovedavsnitt og underavsnitt defineres slik:

Korrekt: Planen bør være nøyaktig, vitenskapelig pålitelig og feilfri

Logisk: Rekkefølgen av hovedkapitlene og deres inndelinger må følge en naturlig rekkefølge, uten overflødige eller feilplasserte kapitler

Balansert: De ulike deler av planen bør tillegges samme betydning i samsvar med den tematiske betydningen og det tilgjengelige materialet for å dekke alle viktige aspekter som er nødvendige for å utvikle temaet.

De beste planene er de der kapitlene (og underkapitlene) er strukturert for å fortelle en historie og blir evaluert mye høyere enn de som er strukturert som en "innholdsliste".

Tittel og plan vil bli evaluert med tanke på:

Grunnleggende krav

- tilstedeværelse av planside
- struktur av plansiden
- sammenheng mellom planen og tittelen
- korrekt, logisk og balansert struktur (kapitler og underkapitler)
- dekning av alle viktige aspekter som er nødvendige for å utvikle temaet

Prestasjon

- i hvilken grad planen forteller en historie.

4.1.2. Utvikling

Utviklingen vil bli evaluert med tanke på:

- *korrekt sammensetning og plassering av objektene i samsvar med planen*
- *sammenheng mellom objektene og den tematiske teksten*
- *dybde, vist gjennom forbindelser, kryssreferanser, konsekvenser, årsaker og virkninger*
- *balanse, ved å gi hvert tematisk poeng den betydning som svarer til dets viktighet innenfor temaet*
- *utdyping av alle aspekter av planen.*

Historien slik den presenteres i planen, bør utvikles på de enkelte sidene og skrives som en kontinuerlig historie som flyter fra side til side gjennom hele eksponatet. Eksponatet bør kunne leses som en bok fra øverst til venstre til nederst til høyre.

For enkelt å kunne følge utviklingen bør hver side ha nummer på kapittel og underkapittel øverst på siden. En ekstra sidetittel som oppsummerer innholdet på siden er også nyttig.

Riktig montering og plassering av objektene, inkludert de individuelle på hver side, demonstreres av en godt forstått, korrekt og flytende utvikling av eksponatet. Feilplasserte objekter gjør utviklingen forvirrende og vanskelig å forstå. Objekter bør plasseres i nærheten av tematisk tekst som er relatert til dem.

Balansen vises ved å gi en dybde og størrelse for de ulike tematiske detaljene i henhold til deres betydning innenfor temaet. Dette gjelder også filatelistiske studier.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 12 av 16

Utviklingen vil bli evaluert med tanke på:

Grunnleggende krav

- riktig sammensetning og plassering av objektene i samsvar med planen
- sammenheng mellom objektene og den tematiske teksten
- utvikling av alle aspekter av planen
- tilstedeværelse av en "rød tråd" som forbinder enkeltsidene og kapitlene i en kontinuerlig historie

Prestasjoner

- balanse, ved å gi hvert tematisk punkt betydningen som svarer til dens betydning innenfor temaet
- dybde, vist gjennom sammenhenger, kryssreferanser, forgreninger, årsaker og virkninger

4.1.3. Nyskaping

Nyskaping (innovasjon) vil bli evaluert i henhold til art. 3.2.3.

4.2. Kunnskaper, personlige studier og forskning

GREV vurderer at "filatelistisk og allmenn kunnskap", utgjør resultat av to komponenter:

- En begrepsrelatert kunnskap som i nesten alle klasser er av postal og filatelistisk natur: utgaver, bruksområder, trykkeprosesser, portosatser, ruter, tjenester og så videre. I motivfilateli er dette begrepet av tematisk karakter: biler, broer, historie, natur, sport, etc.; derfor er "tematisk kunnskap" det som er basert på personlige studier og forskning og god kunnskap om temaet som studeres.
- "Filatelistisk kunnskap", knytter seg til materialet som brukes til å støtte konseptet. Denne komponenten er felles for alle klasser.

4.2.1. Tematisk kunnskap og dertil hørende personlige studier og forskning.

Tematiske kunnskaper og dertil hørende personlige studier og forskning bedømmes ved å vurdere

- *hensiktsmessigheten, konsistensen og korrektheten i den tematiske teksten*
- *riktig tematisk bruk av materialet*
- *tilstedeværelse av nye tematiske funn for temaet.*

Tematisk kunnskap refererer til generell kunnskap om temaet som vises i valg av objekter, deres gjensidige forhold og graden av hensiktsmessighet i den medfølgende teksten; den korrekte tematiske bruk av materialet gjenspeiles i graden av hensiktsmessighet til å dekke spesifikke tematiske detaljer.

Tematisk kunnskap forutsetter fravær av tematiske feil og unngår unnskyldninger for å vise materiale som ikke er direkte knyttet til temaet eller tvilsomt eller unødvendig grensemateriell.

Tematisk kunnskap vises også ved bruk av "overraskende materiale" som er tematisk korrekt, selv om det ikke åpenbart tilhører temaet, men som er oppdaget av utstilleren.

Nivået på tematisk studie og forskning vurderes ved å ta hensyn til tilgjengeligheten av tidligere studier av temaet, for å vurdere hvor mye behandlingen benyttet seg av tilgjengelig tematisk og filatelistisk litteratur, kataloger og dokumentert forskning. Dette vil da bli sammenlignet med den personlige forskningen og studien som vises i eksponatet.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 13 av 16

Grunnleggende krav

- hensiktsmessig, konsis og korrekt tematisk tekst
- korrekt bruk av tematisk materiale

Prestasjon

- tematiske detaljer i tekst og materiale
- tilstedeværelse av nye tematiske funn for det valgte temaet
- ny vinkling på materiale (som ikke tilhører emnet, men tematisk passer inn i historien på den siden)

4.2.2. Filatelistisk kunnskap og dertil hørende personlige studier og forskning.

Filatelistisk kunnskap, personlige studier og forskning vil bli evaluert med tanke på

- *fullt samsvar med reglene for postal filateli*
- *tilstedeværelse og balansert bruk av et bredest mulig spekter av postalt filatelistisk materiale*
- *hensiktsmessig bruk av postale dokumenter*
- *hensiktsmessighet og korrekthet av filatelistisk tekst, når det kreves*
- *tilstedeværelse av filatelistiske studier og riktig bruk av viktig filatelistisk materiale.*

Full overensstemmelse med reglene for postal filateli, for eksempel tilstedeværelsen av objekter som ikke er samleverdige på grunn av deres tilstand (f.eks. defekte frimerker eller beskåret helpost, upassende maksimumskort).

Postale filatelistiske objekter (f.eks. frimerker, helpost, prøvetrykk, skisser..) bør vises i sin helhet. Overlapping er tillatt når du viser varianter av helpost, på en måte som tydelig viser varianten. Bruk av vindu for å vise stempler og avtrykk på en helpost er tillatt når den tematiske teksten refererer til stempelet. Vindu eller bretteing er tillatt for svært store objekter som store telegrammer, helark med frimerker etc.

Tilstedeværelsen og balansert utnyttelse av alle de forskjellige filatelistiske typer materiale bør oppnås ved å presentere objekter fra alle perioder og fra størst mulig antall land, innenfor det valgte temaet.

Postale dokumenters egnethet vurderes ut fra deres filatelistiske hensiktsmessighet, samt valg av objekter av ekte filatelistisk betydning i stedet for ekstravagante objekter.

Unntaksvis (maksimalt en per ramme i gjennomsnitt) kan dette fravikes, når det valgte filatelistiske materialet betydelig forbedrer forholdet til den tematiske teksten eller er den eneste måten å illustrere den på. Dette refererer til inkludering av både objekter som er i grenseland av eksponatets tema eller ikke-postale objekter (f.eks. kommersielt brukte gamle private påtrykk på helpost, fiskale merker, forsendelser med adresser sendt til personer som har tilknytning til temaet, private trykk, merker, vignetter og annet lignende materiale, som er på et postalt befordret brev eller dokument). I slike tilfeller må det viste objektet være fullt ut begrunnet som unntak, og dermed vise utstillersens filatelistiske kunnskap.

Personlig filatelistiske studier og forskning vises ved tilstedeværelsen av:

- materiale som ennå ikke har vært benyttet og/eller forsket på for det temaet, eller hvor det har vært svært lite forskning
- filatelistiske studier som presenterer en ekte, veldokumentert, filatelistisk dybdeanalyse og som ikke bare er med for å fylle ut eksponatet uten noen seriøs filatelistisk begrunnelse.

Grunnleggende krav

- Full overholdelse av de reglene for postal filateli

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 14 av 16

- Hensiktsmessigheten av de postale dokumentene
- Hensiktsmessighet og korrekthet av den filatelistiske teksten, når det er nødvendig
- Tilstedeværelse av godt utvalg av postalt filatelistisk materiale gjennom hele eksponatet og på de enkelte sider

Prestasjoner

- Tilstedeværelse av bredest mulig spekter av postalt filatelistisk materiale og balansert bruk
- Tilstedeværelse av materiale som ennå ikke er utforsket for det temaet, eller hvor det har vært svært lite forskning
- Tilstedeværelse av filatelistiske studier og korrekt bruk av viktig filatelistisk materiale

4.3. Tilstand og sjeldenhet

Kriteriene for "Tilstand og sjeldenhet" krever en vurdering av kvaliteten på det viste materialet med tanke på standarden på materialet som eksisterer for det valgte emnet, sjeldenheten og den relative vanskeligheten med å skaffe seg det valgte materialet.

4.3.1. Sjeldenhet

Sjeldenheten er basert på objektive kriterier som anerkjent absolutt sjeldenhet og hvor vanskelig det er å få tak i materialet.

Det er viktig at varianter, prøvetrykk og essays er sjeldnere enn selve utgaven for at de skal øke eksponatets filatelistiske nivå. Det samme gjelder blokker, striper osv.

Det er åpenbart at objekter som, til tross for at de er svært sjeldne, ikke har noen eller svært liten tilknytning til temaet, ikke bør inkluderes i vurderingen av dette punktet.

Dommere vil først og fremst være se etter:

- sjeldheter av generell betydning i filateli, dersom tilgjengelig for temaet
- sjeldheter av spesifikk betydning for det valgte temaet som man vet eksisterer
- hvor lett det er å duplisere eksponatet

Dommere vil også se etter:

- sjeldne og uvanlige objekter, spesielt fra tradisjonell filateli, posthistorie og helpost

Grunnleggende krav

- Vanlig og moderne materiale pluss uvanlige og sjeldne objekter

Prestasjoner

- Tilstedeværelse av svært sjeldne objekter

4.3.2. Tilstand

Tilstanden er basert på de vanlige overordnede kriteriene for evaluering innen filatelen og er relatert til graden av sjeldenhet av objektene som vises i eksponatet.

Alle objekter bør være i best mulig stand. Tilstanden på objekter vurderes som om de var frimerker: Ingen rifter, ingen manglende hjørner, ingen bretter, ingen flekker, ingen manglende perforeringer (hvis de finnes), etc.

- Tilstanden på normalmateriale bør være upåklagelig.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 15 av 16

- Utstillere oppfordres til å vise unikt eller svært sjeldent materiale selv om dette ikke forekommer i god stand, men advares mot å inkludere andre objekter i en tilstand som kan redusere den generelle oppfattelsen av tilstanden på eksponatet.
- Det er viktig å huske at tilstanden på eksponatet som kan oppnås, vil variere i henhold til land og periode.
- Ekte brukte objekter foretrekkes fremfor filatelistisk produserte.
- Stempelavtrykk bør være så klare som mulig, og med alle viktige ordlyder komplette og la frimerkemotivet, der det er tematisk relevant, være tydelig synlig.
- Hefter bør presenteres komplett med frimerker.
- Hvis et objekt har blitt forfalsket eller manipulert, må det beskrives som sådan.

Grunnleggende krav

- Vanlig og moderne materiale i utmerket kvalitet, pluss alt uvanlig i god kvalitet og sjeldent materiale i gjennomsnittlig stand

Prestasjoner

- Sjeldenheter bør være i kvalitet over gjennomsnittet og opp til beste kvalitet

4.4. Presentasjon

Kriteriet "Presentasjon" krever evaluering av:

- *klarhet i fremvisningen*
- *klarhet i teksten*
- *den helhetlige estetiske balansen i eksponatet.*

Presentasjonsmetoden bør vise materialet på en god og balansert måte.

Utstillers innsats vises ved å arrangere objektene og teksten på de passende utstillingsarkene slik at de effektivt formidler historien og markerer det filatelistiske materialet på en attraktiv og estetisk måte.

Presentasjonen av eksponatet vurderes slik:

- Overordnet estetisk balanse på rammene og de enkelte sidene
- God bruk av siden – uten for mye tomme mellomrom
- Tekstingen er klar og konsis, det vil si tilstrekkelig beskrivelse – men ikke for mye tekst
- Eventuelle fotokopier/skanninger må minimum avvike 25 % fra originalen.
- Ren og ryddig montering

Andre faktorer:

- Det skal ikke være fordel eller ulempe med hensyn til om teksten er håndskrevet, maskinskrevet eller datamaskinskrevet.
- Bruk av fargerikt blekk og fargede albumsider bør unngås.
- Montering av lange konvolutter i vinkel bør unngås.

FIPs retningslinjer	Rev.: 4	Dato: 23.04.2023
Retningslinjer for bedømmelse av motiveksponat	Org.: EL	Side: 16 av 16

Artikkel 5. BEDØMMELSE

5.1 *Motiveksponater blir bedømt av godkjente spesialister og i samsvar med avsnitt V artikkel 31 til 46 i GREX. (kfr. GREV art. 5.1)*

Motivdommerne må fylle ut et evalueringsskjema for å sikre en grundig og konsistent bedømmelse.

5.2 *For motiveksponater er det laget følgende poengskala for å veilede juryen til en balansert bedømmelse (kfr. GREV art. 5.3):*

- <i>Behandling</i>	<i>35</i>	
<i>Tittel og plan</i>		<i>15</i>
<i>Utvikling</i>		<i>15</i>
<i>Nyskaping</i>		<i>5</i>
- <i>Kunnskap, personlige studier og forskning</i>	<i>30</i>	
<i>Tematisk</i>		<i>15</i>
<i>Filatelistisk</i>		<i>15</i>
- <i>Tilstand og sjeldenhet</i>	<i>30</i>	
<i>Tilstand</i>		<i>10</i>
<i>Sjeldenhet</i>		<i>20</i>
- <i>Presentasjon - montering</i>	<i>5</i>	

<i>Totalt</i>		<i>100</i>

Tilstedeværelsen av forfalskede eller reparerte objekter, som ikke er tydelig merket som sådanne, vil føre til at juryen nedgraderer eksponatet, i samsvar med rapporten fra det spesielle ekspertteamet som utpekes for utstillingen.

Nytrykk må angis som sådanne. Svake eller falmede stempler må ikke forbedres på objektet; i stedet kan en rentegnet kopi av stempelet presenteres ved siden av originalen.

Det anbefales derfor at utstillere som måtte ha tvilsomme objekter, å få dem attestert av en ekspert før de stiller dem ut. Originalen av attesten bør ligge ved på baksiden av arket, i samme plastlomme. I tilfelle en fotokopi anvendes, skal dette være attestert av utstillers forbund. Alternativt kan kommisjonæren bringe den originale attesten i fall den skulle trenge. Uavhengig av hvordan attesten er tilgjengelig bør det ved slutten av den aktuelle filatelistiske tekst knyttet til objektet angis forkortelsen "e" i uthevet skrift på denne måten (e).

Artikkel 6. AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

6.1 *Ved eventuelle uoverensstemmelser i teksten som oppstår ved oversettelse, skal den engelske teksten ha forrang.*

6.2 Disse retningslinjene ble godkjent på møte i FIPs motivkommisjon under FIP-utstillingen THAILAND 2018 i Bangkok, lørdag 1. desember 2018 kl. 11-13 og godkjent av FIP-styret i Buenos Aires 28. august 2019, og ratifisert på den 76. FIP-kongressen 9. august 2022.